

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА**

Кафедра землевпорядного проектування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор

_____ 20__ року
“ ” _____

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ ПРОЕКТУВАННЯ
«ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОЕКТУВАННЯ
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ»**

Галузь знань - 19 “Архітектура та будівництво”

Спеціальність - 193 „Геодезія та землеустрій”

Спеціалізація - Геодезія та землеустрій

Факультет інженерів землевпорядкування

Харків - 2020–2021

Робоча програма дисципліни землепорядне проектування «Територіальне планування та проектування землекористувань» для здобувачів галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій».

„___” _____ 20__ року ___ с.

Розробник: доцент, канд. наук держ. упр. кафедри землепорядного проектування Макєєва Л.М

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри землепорядного проектування

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри , професор університету

_____(О.Я.Петренко)

“___” _____ 20__ року

Схвалено методичною комісією факультету інженерів землепорядкування

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

“___” _____ 20__ року

Голова методичної комісії факультету

проф. університету _____ (О.В. Князь)

© Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва, 2020

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів –4	Галузь знань 19 “Архітектура та будівництво”	обов’язкова	
Модулів – 3			
Змістових модулів – 3	Спеціальність 193 „Геодезія та землеустрій” Освітньо-професійна програма	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		3-й	3-й
		Семестр	
		6-й	3-й
З них тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 для самостійної роботи здобувача –4,5	Освітній рівень підготовки: перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		28 год.	8 год.
		Лабораторні	
		28 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		64	88
		Вид контролю:	
екзамен	екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета полягає у вивченні системи теоретичних знань і набуття практичних навичок з землепорядного проектування, розроблення землепорядної документації і проектів територіального землеустрою сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань, землеволодінь і землекористувань несільськогосподарського призначення та громадян для досягнення загальносуспільного або громадського інтересу та спланувати землекористування так, щоб урахувати інтереси суспільства, окремих груп або осіб щодо земельних інтересів та гарантувати безпеку і загальний добробут громадян.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни Землепорядне проектування «Територіальне планування та проектування землекористувань» є закономірності організації території і засобів виробництва, нерозривно пов’язаних із землею, і зумовлені ними методи, способи і прийоми складання і здійснення схем і проектів землеустрою.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- призначення та завдання землеустрою;
- зміст та принципи землеустрою;
- методiku землеустрою;

- технології, що застосовуються в землеустрої;
- прогносту та проектну документацію щодо використання і охорони земель;
- особливості створення землеволодінь і землекористувань в ринкових умовах;
- особливості розвитку землеустрою в інших країнах;
- перспективи розвитку землеустрою в Україні і його основних напрямків вдосконалення.

вміти:

- одержати, обробити, провести аналіз і дати оцінку показникам щодо стану використання земельних ресурсів;
- оптимізувати структуру землеволодінь та землекористувань;
- усувати недоліки землеволодінь та землекористувань;
- визначати просторові характеристики землеволодінь та землекористувань;
- встановити тенденції та напрямки розвитку землеустрою в Україні та зарубіжних країнах;
- використовувати набуті знання із землеустрою при вивченні землевпорядного проектування, земельного кадастру, земельного права, управління земельними ресурсами, геодезичних робіт при землеустрої, прогнозування використання земель та інших спеціальних дисциплін, при розробці дипломних проектів (кваліфікаційних робіт), виконанні магістерських робіт та при курсовому проектуванні.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми землеустрою із застосуванням сучасних технологій, теоретичних положень та методів дослідження.

Загальні компетентності

1. Володіння державною мовою на загальному та науковому рівнях
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів
3. Здатність опановування базовими знаннями, включаючи сучасні наукові та технічні досягнення та використання їх в практичних ситуаціях.
4. Уміння виконання робіт та навчання з високим рівнем автономності, планування, організації та управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень.
5. Уміння використовувати інформаційні технології та інноваційні підходи.

Спеціальні (фахові) компетентності

1. Знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик у сфері геодезії і землеустрою.
2. Засвоєння базових знань із супутніх наук, що входять окремими блоками до сфери геодезії і землеустрою (фізика, математика, інформатика,

екологія, право, економіка та інші), вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи.

3. Використання знань з загальних інженерних наук у навчанні та професійній діяльності.
4. Здатність практичного проведення польових, дистанційних і лабораторних досліджень в геодезії та землеустрої.
5. Здатність збору, опрацювання, моделювання та аналізу геопросторових даних у польових та камеральних умовах.
6. Підготовка та здійснення організаційних, економічних, екологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу.

Міждисциплінарні зв'язки:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни: геодезичні роботи при землеустрої, топографічне та землевпорядне креслення, земельне право.

Перелік дисциплін, з якими вивчається дана дисципліна: прогнозування використання земель, земельний кадастр, моніторинг та охорона земель.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль №1.

Теоретичні основи землевпорядного проектування

1.1. Програма раціонального використання і охорони земельних ресурсів та завдання землеустрою в ринкових умовах

Мета, завдання, об'єкт та предмет землевпорядного проектування. Основні історичні етапи розвитку і зв'язок з іншими науками та галузями. Особливості та роль землеустрою у здійсненні земельної реформи. Огляд основних землевпорядних документів, що встановлюють порядок раціонального та ефективного використання земельних ресурсів найближчим часом і в перспективі. Організація оптимального та раціонального землекористування в умовах докорінних земельних перетворень, забезпечення умов сталого розвитку землекористування.

1.2. Теоретико-методологічні основи землевпорядного проектування

Виникнення та розвиток землевпорядного проектування. Планування землекористування в зарубіжних країнах. Політика Європейського союзу щодо просторового та сталого розвитку. Ієрархічні рівні планування та типи планів землекористування окремих країн ЄС. Система планування землекористування у країнах ЄС. Підходи до планування землекористування в економічно розвинених країнах.

Концептуальні положення теорії землевпорядного проектування. Поняття про проектування. Поняття та сутність землевпорядного проектування. Землевпорядне проектування як інструмент формування земельного капіталу.

Землевпорядне проектування як механізм підвищення ефективності економіки землекористування. Землевпорядне проектування як механізм формування сталого землекористування. Прогнозування і планування використання та охорони земель - основа для проектування сталого розвитку сільських і міських територій. Мета та функції земельного проектування. Об'єкти та напрями земельного проектування. Місце земельного проектування в системі землеустрою України. Принципи земельного проектування. Предмет земельного проектування. Документація із землеустрою та її зміст.

1.3. Прогнозування, планування і проектування раціонального використання та охорони земель

Система прогнозування, планування і проектування раціонального використання та охорони земель. Земельні ресурси та адміністративно-територіальні утворення як об'єкт прогнозування, планування і проектування використання та охорони земель. Планування використання та охорони земель як складова земельного проектування. Планування земельного устрою України. Планування сталого землекористування. Територіальне планування інженерної, шляхової та земельної інфраструктури як засобу збільшення вартості земельного капіталу. Основні завдання прогнозування, планування та проектування раціонального використання і охорони землі.

1.4. Методи та способи земельного проектування

Системно-діагностичний аналіз регіонального, територіального та внутрігосподарського розвитку землекористування. Методи економічного районування (зонування). Інтегральне економічне районування (зонування). Галузеве економічне районування (зонування). Методи типології і класифікації придатності земель. Метод оцінювання економіко-географічного положення та природно-господарського використання земель. Методи аналітично-розрахункового обґрунтування і моделювання: нормативний метод; балансовий метод; картографічний метод; еколого-ландшафтний метод; ландшафтно-кластерний метод; ресурсний метод; метод моделювання, в тому числі нейромережевий.

1.5. Методика і технологія земельного проектування

Стадійність у земельному проектуванні: підготовчі роботи і земельні вишукування; складання проекту землеустрою; погодження та затвердження проекту землеустрою; винесення проектних меж об'єктів землеустрою в натуру (на місцевість); оформлення, видача земельної документації та внесення даних про об'єкт землеустрою до державного земельного кадастру; здійснення проектів землеустрою. Класифікація документації з землеустрою. Види проектів землеустрою. Основні технології земельного проектування: традиційна технологія; комплексна технологія; технології автоматизованого моделювання. Організація земельного проектування.

1.6. Організація здійснення проектів землеустрою

Зміст робіт із здійснення проектів землеустрою. Розробка плану здійснення проектів. Зміст документації і оформлення проектів. Авторський нагляд за здійсненням проектів землеустрою, його зміст і методика проведення.

Змістовий модуль №2.

Прогнозування, планування і проектування раціонального використання та охорони земель на національному та регіональному рівнях

2.1. Прогнозування та планування раціонального використання і охорони земель на національному й регіональному рівнях

Державна цільова та регіональні програми розвитку земельних відносин і Загальнодержавна та регіональні програми використання і охорони земель. Природно-сільськогосподарське, еколого-економічне і ерозійне районування земель. Планування розвитку землекористування адміністративно-територіальних утворень, галузей економіки. Зонування земель за їх категоріями та типами землекористування.

2.2. Техніко-економічні обґрунтування (ТЕО) організації використання і охорони земель об'єктів землеустрою

Склад та зміст техніко-економічних обґрунтувань. Методика розробки техніко-економічного обґрунтування: характеристика природних умов і ресурсів; оцінка існуючого стану використання земельних та інших природних ресурсів; характеристика режимоутворюючих об'єктів та існуючих обмежень у використанні земель; обґрунтування основних землевпорядних та природоохоронних рішень щодо зміни цільового призначення земель об'єкта землеустрою; обґрунтування інженерного землевпорядного облаштування території об'єкта землеустрою; обґрунтування режимів землекористування (обмежень у використанні земель); земле- та природоохоронні заходи: техніко-економічні показники.

2.3. Схеми землеустрою адміністративно-територіальних утворень

Завдання і мета розроблення схем землеустрою адміністративно-територіальних утворень різного ієрархічного рівня. Основні вимоги до розроблення схем землеустрою адміністративно-територіальних утворень різного ієрархічного рівня. Встановлення розрахункових періодів і строків реалізації схем землеустрою. Організація робіт із розроблення схем землеустрою. Нормативно-правова база, яка використовується під час розроблення схем землеустрою.

2.4. Документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України

Основні вимоги та умови до документації із землеустрою щодо визначення державного кордону України. Правові вимоги до проектування землекористування державного кордону України. Демаркація і демілітація державного кордону України. Ідентифікація прав на існуючі земельні ділянки в межах державного кордону України. Формування земельних ділянок різного функціонального використання. Встановлення (відновлення) в натурі (на місцевості) державного кордону України. Встановлення правового режиму використання земель. Підготовка матеріалів на державну реєстрацію земельних

ділянок та обмежень у використанні земель і земельних сервітутів у державному земельному кадастрі.

2.5. Проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень

Основні вимоги та умови до складання проектів установа (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень. Правові вимоги до проектування землекористування адміністративно-територіальних утворень. Умови проектування міського землекористування як основи формування меж міста. Формування меж землекористування приміських зон як фактора впливу на проектування меж населених пунктів. Структуризація землекористування міст для обґрунтування їх меж. Вимоги до складання проектів землеустрою.

2.6. Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення

Основні вимоги до розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Порядок розробки проектів землеустрою з організації та встановлення меж природно-заповідного фонду.

2.7. Проекти організації території національних природних парків

Основні вимоги до розроблення проектів організації території національних природних парків. Загальні відомості про національний природний парк: вихідні законодавчі акти та інші організаційно-правові документи; місцезнаходження, склад земель, межі та загальна площа парку; організація використання території в минулому; обсяги та характер виконаних проектних та вишукувальних робіт. Соціально-економічна характеристика розвитку регіонів розташування території. Заходи щодо розвитку рекреації.

Організація управління діяльністю національного природного парку: структура управління та господарської діяльності, маркетинг. Кадрове забезпечення. Міжнародна діяльність. Охорона від порушень природоохоронного режиму. Робота з громадськістю, екологічна освіта. Матеріально-технічне забезпечення. Капітальне будівництво. Інженерне і протипожежне впорядкування території. Основні техніко-економічні показники та розрахунок витрат на утримання НПП. Очікувана ефективність запроєктованих заходів. Моніторинг за реалізацією заходів, запланованих проектом організації території НПП.

Заходи на виконання головних завдань НПП. Погодження та затвердження проекту.

Змістовий модуль №3.

Територіальне планування та проектування землекористування на локальному рівні

3.1. Територіальне планування землекористування в межах територій рад

Мета та завдання територіального планування землекористування на території ради. Основні вимоги до розроблення проектів територіального планування землекористування на території ради. Методологічно-правові основи розробки проектів зонування земель за їх категоріями і типами землекористування.

Методика розроблення проектів землеустрою щодо зонування земель за їх категоріями і типами землекористування: Погодження і затвердження проекту.

3.2. Розроблення планів земельно-господарського устрою населених пунктів

Мета та завдання планів земельно-господарського устрою населених пунктів. Основні вимоги до розроблення планів земельно-господарського устрою населених пунктів. Методологічно-правові основи розробки планів земельно-господарського устрою населених пунктів.

Методика розроблення планів земельно-господарського устрою населених пунктів. Погодження та затвердження плану земельно-господарського устрою.

3.3. Розроблення проектів землеустрою щодо впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових у межах територій рад або їх груп

Мета та завдання проектів землеустрою щодо впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових. Методологічно-правові основи розробки проектів землеустрою щодо впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових.

Методика розроблення проектів землеустрою щодо впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових.. Погодження і затвердження проекту. Складання технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж.

3.4. Розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок

Правові основи та умови відведення земельних ділянок: правові основи відведення земельних ділянок; види несільськогосподарських землекористувань, їх вплив на існуючу організацію території та навколишнє середовище; умови відведення земельних ділянок для несільськогосподарських потреб. Порядок вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів землеустрою.

Методика розроблення проектів відведення земельних ділянок (зміни цільового призначення. Погодження і затвердження проекту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи землевпорядного проектування												
Тема 1. Програма раціонального використання і охорони земельних ресурсів та завдання землеустрою в ринкових умовах	7	1		2		4	7	1				6
Тема 2. Теоретико-методологічні основи землевпорядного проектування	8	2		2		4	6					6
Тема 3. Прогнозування, планування і проектування раціонального використання та охорони земель	7	1		2		4	7	1				6
Тема 4. Методи та способи землевпорядного проектування	8	2		2		4	6					6
Тема 5. Методика і технологія землевпорядного проектування	8	2		2		4	7	1				6
Тема 6. Організація здійснення проєктів землеустрою	8	2		2		4	6					6
Разом за змістовим модулем 1.	46	10		12		24	39	3				36
Змістовий модуль 2 Прогнозування, планування і проектування раціонального використання та охорони земель на національному та регіональному рівнях												
Тема 7. Прогнозування та планування раціонального використання і охорони земель на національному й регіональному рівнях	7	2		1		4	9	1		2		6
Тема 8. Техніко-економічні обґрунтування (ТЕО) організації використання і охорони земель об'єктів землеустрою	7	1		2		4	11	1		4		6
Тема 9. Схеми землеустрою адміністративно-територіальних утворень	8	2		2		4	11	1		4		6

Тема 10. Документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України	6	1		1		4	9	1		2		6
Тема 11. Проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень	7	2		1		4	6					6
Тема 12. Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення	6	1		1		4	6					6
Тема 13. Проекти організації території національних природних парків	6	1		1		4	6					6
Разом за змістовим модулем 2.	47	10		9		28	58	4		12		42
Змістовий модуль №3. Територіальне планування та проектування землекористування на локальному рівні												
Тема 14. Територіальне планування землекористування в межах територій рад	6	1		1		4	3	1				2
Тема 15. Розроблення планів земельно-господарського устрою населених пунктів	8	2		2		4	4					4
Тема 16. Розроблення проектів землеустрою щодо впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових у межах територій рад або їх груп	8	2		2		4	2					2
Тема 17. Розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок	5	1		2		2	2					2
Разом за змістовим модулем 3.	27	6		7		14	11	1				10
Всього	120	28		28		64	108	8		12		88

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Способи складання планів та вирахування площ у землеустрої	6
	1.1. Побудова плану землекористування	2
	1.2. Вирахування площ контурів	2
	1.3. Складання контурних експлікація та експлікацій земель за угіддями	1
	1.4. Оформлення матеріалів за результатами розрахунків площ.	1
2	Аналіз стану використання земель на території землекористування	14
	2.1. Вивчення загальних умов розташування	1
	2.2. Вивчення природно-кліматичних умов	1
	2.3. Вивчення соціально-економічних та екологічних умов території на якій здійснюються заходи із землеустрою	2
	2.4. Складання картограми агропромислових груп ґрунтів, крутизни схилів та еродованості земель.	2
	2.5. Аналіз матеріалів роздержавлення, приватизації та паювання земель в межах території, що впорядковується	2
	2.6. Аналіз стану використання земельних ресурсів в межах території, що впорядковується	2
	2.7. Правові засади формування організаційно-господарських структур	2
	2.8. Оцінка просторових характеристик землекористувань та землеволодінь	2
3	Складання схеми землеустрою адміністративно-територіальних одиниць (на прикладі сільської ради)	8
	3.1. Зонування орних земель	2
	3.2. Визначення агроекологічної придатності орних земель	2
	3.3. Перспективи розвитку використання земель та їх обґрунтування в схемі землеустрою.	2
	3.4. Складання схеми перспективного використання та охорони земель.	2
	Разом	28

8. Самостійна робота для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Складання та оформлення креслення контурів землекористування	13
2	Складання експлікації земель за угіддями	15
3	Оформлення картограми	12

4	Оформлення результатів вивчення природних соціально-економічних та екологічних умов території на якій здійснюються заходи із землеустрою	10
5	.Складання схеми перспективного використання та охорони земель.	10
6	Оформлення та аналіз результатів оцінки використання земельних ресурсів	6
	Разом	64

Самостійна робота для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Складання та оформлення креслення контурів землекористування	15
2	Складання експлікації земель за угіддями	15
3	Оформлення картограми	20
4	Оформлення результатів вивчення природних соціально-економічних та екологічних умов території на якій здійснюються заходи із землеустрою	20
5	Оформлення та аналіз результатів оцінки використання земельних ресурсів	18
	Разом	88

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахунково-графічних робіт є формою атестації здобувачів з дисципліни «Землевпорядне проектування».

У процесі їх виконання здобувач повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання складання проектів землеустрою;
- уміння добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до цілей дослідження;
- уміння формулювати висновки і обґрунтовувати конкретні пропозиції щодо вдосконалення організації території.

–

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, лабораторні заняття, поза аудиторна робота. Під час проведення занять використовуються засоби наочності (зокрема плакати, мультимедійні презентації, наочні таблиці, малюнки, схеми, моделі, відеофільми). Лабораторні заняття головним чином спрямовано на опанування методами розв'язання типових конкретних задач, які найчастіше зустрічаються у практичній роботі землевпорядного виробництва.

11. Методи контролю

1. Перевірка правильності виконання лабораторних робіт та розрахунково-графічних, проведення проміжного модульного контролю.
2. Проведення іспиту.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова семестрова оцінка визначається за формулою:

Проведення екзамену

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
модуль 1	модуль 2	модуль 3	100	
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ3		
*100	100	100		
**100×0,25	100×0,25	100×0,25	100×0,5	100

* - максимальна кількість балів по кожному з модулів, максимальна сума балів з екзамену складає 100.

** - кількість балів, що складаються у підсумкову

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка **"відмінно"** – **90-100 балів** – виставляється студенту, який при відповіді на запитання показав усебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, правильно та повністю виконав поставлене завдання, уміє грамотно інтерпретувати одержані результати, продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання.

Оцінка **"добре"** – **75-89 балів** – виставляється студенту, якщо при відповіді на запитання він виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав поставлене завдання, показав володіння практичними вміннями та навичками, але припустився окремих несуттєвих помилок, які не мають принципового значення.

Оцінка **"задовільно" – 60-74 балів** – виставляється, якщо при відповіді на запитання студент виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, але при цьому окремими вміннями та навичками володів невпевнено, припустився незначних помилок в арифметичних розрахунках, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

Оцінка **"незадовільно" – 35-59 балів** – виставляється, якщо при відповіді на запитання студент виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати задачу і провести розрахунки тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань (екзамен) за 100-бальною шкалою.

Протягом вивчення курсу здобувач має брати активну участь в обговоренні програмних питань на практичних заняттях.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за трьома напрямками:
1– контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

2 – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання;

3 – контроль за виконанням модульних завдань.

Проміжний контроль за опануванням дисципліни здійснюється за спеціально розробленими завданнями теоретичного та практичного характеру, які оцінюються за 100-бальною системою по кожному з модулів.

Підсумковий контроль включає три теоретичних питання. На іспит виносяться ключові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при вирішенні практичних завдань.

Здобувач **не допускається** до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У визначені терміни студент добирає залікові бали.

Здобувач **вважається атестованим**, якщо сума балів одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності дорівнює 60 балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру (мінімум 35 балів) та можлива кількість балів набраних на іспиті – 40 балів.

У випадку, якщо здобувачем набрано менше 35 балів за поточний і модульний контроль, викладач повідомляє завідувача кафедрою. Витяг із протоколу засідання кафедри подається декану факультету про недопущення студента до складання іспиту/заліку. Декан видає розпорядження про недопущення студента до складання іспиту/заліку, як такого, що *не виконав навчальний план*. Відмітка про недопущення до складання іспиту у екзаменаційній/заліковій відомості успішності робиться при наявності розпорядження декана. У день складання іспиту, студенту у відомості успішності записується – «*не допущений*». Подальша процедура ліквідації академічної заборгованості здійснюється відповідно до чинного положення.

Підсумковий контроль включає три теоретичних питання. На іспит виносяться ключові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Балакірський В.Б. Формування землекористувань і землеволодінь сільськогосподарських підприємств та громадян: методичні вказівки / В.Б. Балакірський, М.М. Гарбуз, А.В. Корецький, О.Я. Петренко, В.В. Тимошевський, М.В. Червоний / Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків: ХНАУ, 2006. – 51с.

3. Тимошевський В.В. Програмне забезпечення земельпорядних та земельно-кадастрових робіт: навч. посібник. / В.В. Тимошевський, А.С. Попов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х., 2011. – 163 с.

4. Тимошевський В.В. Просторовий розвиток країн Європейського Союзу. Сталий розвиток землекористування: лекція / В.В. Тимошевський, Н.В.

Мокерова / Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків, 2010. – 17 с.

5. Тимошевський В.В. Поняття недоліків та оцінка просторових умов землеволодінь та землекористувань сільськогосподарських підприємств: лекція / В.В. Тимошевський, В.Б. Балакірський, Н.В. Мокерова / Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків, 2014. – 21 с.

14. Рекомендована література

Основна

- 1.Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібник / А.М. Третяк. – К.: Вища освіта, 2006. – 528 с.
- 2.Третяк А.М. Теоретичні основи землеустрою / А.М. Третяк. - К.: ІЗУ УААН, 2002. – 152 с.
- 3.Третяк А.М. Наукові основи економіки земле користування та землевпорядкування / А.М. Третяк, В.М. Другак. – К.: ЦЗРУ, 2003 - 337 с.
- 4.Богіра М.С. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібник / М.С. Богіра, В.І. Ярмолюк; за ред. М.С. Богіри. – Л.: ЛНАУ, 2010. – 334 с.
- 5.Сулин М.А. Землеустройство сельскохозяйственных предприятий: учеб. пособие. – Лань, 2002. – 221 с.
- 6.Сулин М. А. Основы землеустройства / М.А. Сулин: учеб. пособие. — СПб.: Лань, 2002. — 128 с.
- 7.Волков С.Н. Землеустройство. – Т.3: Землеустроительное проектирование. Межхозяйственное (территориальное) землеустройство. – М.: Колос., 2002. – 384 с.
- 8.Волков С.Н. Землеустройство. – Т1: Теоретические основы землеустройства. – М.: Колос., 2001. – 494 с.
- 9.Управління земельними ресурсами: Сталій розвиток сільських територій, Т. 6.: наук. вид. / С.С. Радомський, В.В. Тимошевський, А.С. Попов, М.Г. Ступень, Л.В. Ткачук, Н.Є. Стойко, А.М. Шворак. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 461 с.
- 10.Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид. / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 406 с.

Додаткова

- 11.Земельний Кодекс України. зі змінами від 28.12.2007. – Інфодиск, 2008.
- 12.Про землеустрій: Закон України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=858-15>.
- 13.Концепція загальнодержавної програми сталого розвитку сільських територій до 2020 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?9689>
- 14.Про охорону земель: Закон України // Урядовий кур'єр №144 від 6.08.03 р.
- 15.Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України // Урядовий кур'єр №134 від 23 липня 2003 р.
- 16.Про фермерське господарство: Закон України // Урядовий кур'єр №159 від

28 серпня 2003 р.

17.Про господарські товариства: Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист – Плюс”, 2015.

18.Про охорону навколишнього середовища: Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист – Плюс”, 2015.

19.Про оренду землі: Закон України // Урядовий кур’єр №203-204, 22 жовтня 1998.

20.Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки. : Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист – Плюс”, 2015.

1.Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) : Закон України // Урядовий кур’єр №124 від 9 липня 2003р.

2. Положення Про Державне агентство земельних ресурсів України: Указ Президент України від 08.04.2011р. № 445/2011 // Уряд. кур’єр. – 2011. – № 80.

3. Концепція загальнодержавної програми сталого розвитку сільських територій до 2020 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?9689>

4. Економіка сільського господарства: навч. посібник / В.К. Збарський, В.І. Мацибора, А.А. Чалий та ін.; за ред. В.К. Збарського і В.І. Мацибори. – К.: Каравела, 2009. – 264 с.

5. Лоцмер М.О. Оценка и совершенствование землепользований сельскохозяйственных предприятий: учеб. пособ. – Елгава., 1980. – 120 с.

6. Гуцуляк В.М. Ландшафтна екологія / В.М. Гуцуляк. – Чернівці: Рута, 2002. – 272 с.

7. Добряк Д.С. Еколого-економічні засади реформування землекористування в ринкових умовах / Д.С. Добряк, Д.І. Бабміндра. – К.: Урожай, 2006. – 336 с.

8. Добряк Д.С., Канаш О.П., Розумний І.А. Класифікація та екологобезпечне використання с.-г. земель: Наук. монографія / Д.С. Добряк, О.П. Канаш, І.А. Розумний – Ін-т землеустрою УААН. – К., 2001. – 307 с.

9. Третяк А.М. Економіка землекористування та землевпорядкування: навч. посібник / А.М. Третяк. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2004. – 542 с.

10.Сохнич А.Я. Екологічні аспекти землекористування / А.Я. Сохнич. – Львів: Українські технології, 1998. – 44 с.

11.Сохнич А.Я. Оптимізація землекористування в умовах реформування земельних відносин / А.Я. Сохнич. – Львів:Українські технології, 2000. – 108 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. <http://www.dazru.gov.ua>
3. <http://www.dzk.gov.ua/>
4. <http://www.myland.org.ua>
5. <http://zsu.org.ua>